

Louis
Paul
Boon

Overzicht

1. Leven

2. Receptie

3. Werken

- *De Kapellekensbaan*
- *Mijn kleine oorlog*

Bio Boon (1912-1979)

- Aalst
- Schilder
- Anarchistisch-communist =>
individualistisch-socialist

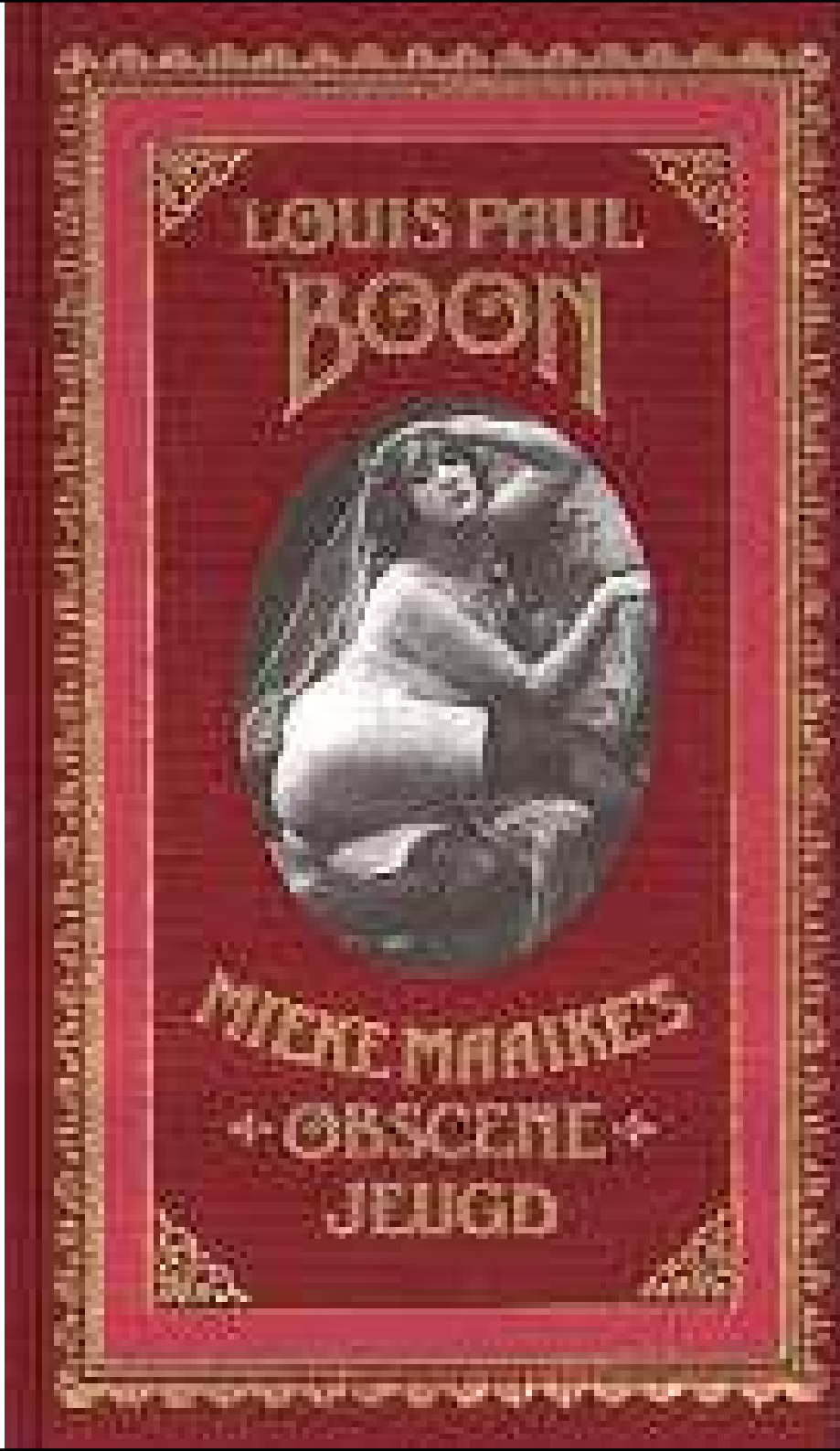
<http://www.dbnl.be/tekst/bork001nede01/boon009.htm>

Bio Boon (1912-1979)

“Socialist, anarchist, artiest en viezentist” 'Boontje' wordt begin vorige eeuw geboren in een Aalsters arbeidersgezin. Hij groeit op tot een man van tegenstellingen. Hij komt in die eerste jaren noodgedwongen aan de bak als pistool- en gevelschilder, maar al vroeg heeft hij een kunstenaarsdroom. Als 'tedere anarchist' fulmineert hij in zijn boeken tegen het kapitaal, hoewel dat aan het einde toch steeds overwint. Er is het beeld van Boon die bovenal bescheiden blijft, gekluisterd aan zijn grond en weggekropen bij zijn vrouw Jeanneke. En er is het beeld van die grote schrijver, internationaal vernieuwer van de romankunst en gedoodverfd kandidaat voor de Nobelprijs literatuur.”

http://degrootstebelg.canvas.be/dgb_master/100belgen/dgb_boon_louis_paul/index.shtml

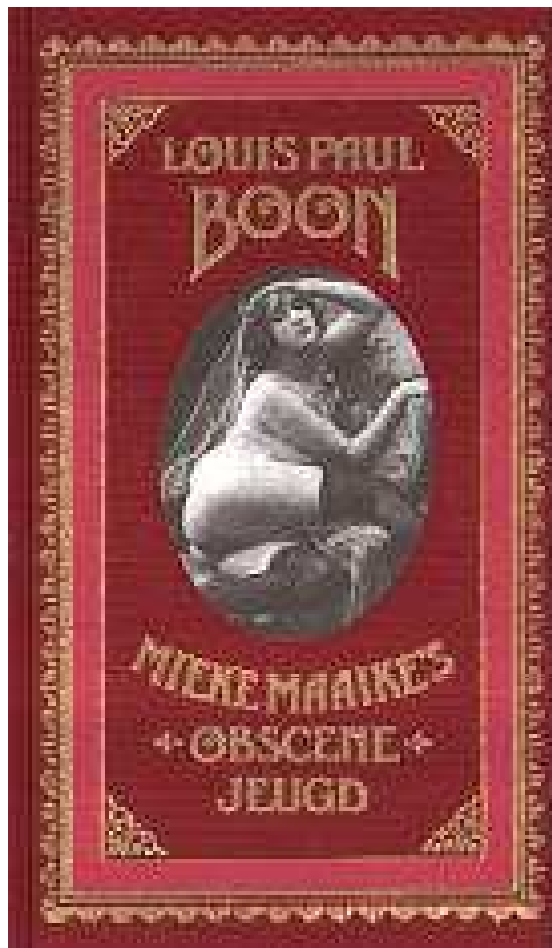

Louis Paul Boon

Mieke Maaike's obscene jeugd (1972)

Eén van de boeken die Boon de reputatie van "viezentist" bezorgde

[zie ook de rel rond de tentoonstelling van de Fenominale Feminateek]

Een bekend boek
Cf. verschillende (toneel)bewerkingen

Bio Boon (1912-1979)

The image is a screenshot of a website page titled 'Grootste Belg'. At the top left is a logo featuring a bird and the text 'GROOTSTE BELG'. To the right of the logo is a navigation bar with the text 'START | DE EINDSTAND | 111 GROTE BELGEN | OP TV & RADIO | DE OPZET'. Below this is a light blue bar with the text 'Start • 111 Grote Belgen • Louis Paul Boon'. A row of seven circular portraits follows, with the fourth portrait (Louis Paul Boon) highlighted by a red laurel wreath. Below the portraits is a large black and white portrait of Louis Paul Boon. To the left of this portrait, the text reads: 'Louis Paul Boon', 'o 1912 - 1979', 'rubriek / literatuur', and a quote: 'Schop de mensen tot zij een geweten krijgen!'. The quote is flanked by two speech bubble icons.

http://degrootstebelg.canvas.be/dgb_master/100belgen/dgb_boon_louis_paul/index.shtml?video_1

Receptie Boon

“Om zijn uitgesproken linkse opvattingen, zijn antikerkelijkheid en de onverbloemde seksualiteit in zijn werk, wordt Boon aanvankelijk in België nauwelijks gewaardeerd. Dat is vooral de reden waarom hij zijn belangrijkste werk in Nederland publiceert, hoewel ook daar de echte erkenning ervan pas na 1956 doorbreekt.”

Receptie Boon

- Later ook in Vlaanderen gewaardeerd
 - Bijvoorbeeld *Pieter Daens*
- Én internationaal (cf. getipt voor de Nobelprijs)

Receptie Boon

Bijvoorbeeld *Pieter Daens*

1. Louis Paul Boon, *Pieter Daens* (1971)
2. Daens, de film (1992)
3. Daens, de musical (2008)

2

Louis Paul
Boon

Pieter Daens

Louis Paul Boon. © pñ

PIETER DAENS: HET BOEK

De laatste jaren van zijn leven toonde Louis Paul Boon (1912-1979) zich vooral als een geschiedschrijver. In 1969 had hij de literatuur officieel ingeruild voor de plastische kunsten, waarna twee jaar later plots zijn lijvige historische roman *Pieter Daens* verscheen.

Het boek belicht, naar Boons zeggen zo objectief mogelijk, de christelijke arbeidersbeweging van de late negentiende eeuw in Aalst. Het verhaal wordt verteld door de journalist Pieter Daens, de broer van de priester-politicus Adolf Daens, die zijn naam zou geven aan dat daensisme.

Aan de ene kant toont Boon het sociale onrecht

dat heeft geleid tot het ontstaan van de arbeidersbeweging. Aan de andere kant — en dat is de meest originele dimensie ervan — beschrijft *Pieter Daens* hoezeer ook het daensisme zelf faalde als sociale beweging.

Boon vond dat zijn *Pieter Daens*, een boek zonder helden of winnaars, verkeerd werd begrepen. De radicaliteit van zijn sociale kritiek verdween in het misverstand als zou hij er een Daens-hommage mee hebben geschreven. Zijn volgende boek, het semi-pornografische *Mieke Maaikes obscene jeugd* (1972), toonde aan dat hij nog altijd dezelfde 'viezentist' was gebleven. (mr)

DAENS: DE FILM

Met 848.000 bezoekers blijft *Daens* van Stijn Coninx een van de drie populairste films uit de Vlaamse geschiedenis – alleen voorafgegaan door de Urbanus-films *Koko Flanel* en *Hector*. Door de opkomst van dvd zijn zulke cijfers nu in de bioscoop onhaalbaar geworden. *Daens* behoort ook tot het handjevol Vlaamse films dat een Oscarnominatie kreeg.

Het was geen sinecure om een populaire film te maken van een historische figuur die een belangrijke sociale beweging inspireerde, en tegelijk trouw te blijven aan het boek van Louis Paul Boon. Coninx en de producent Dirk Impens ko-

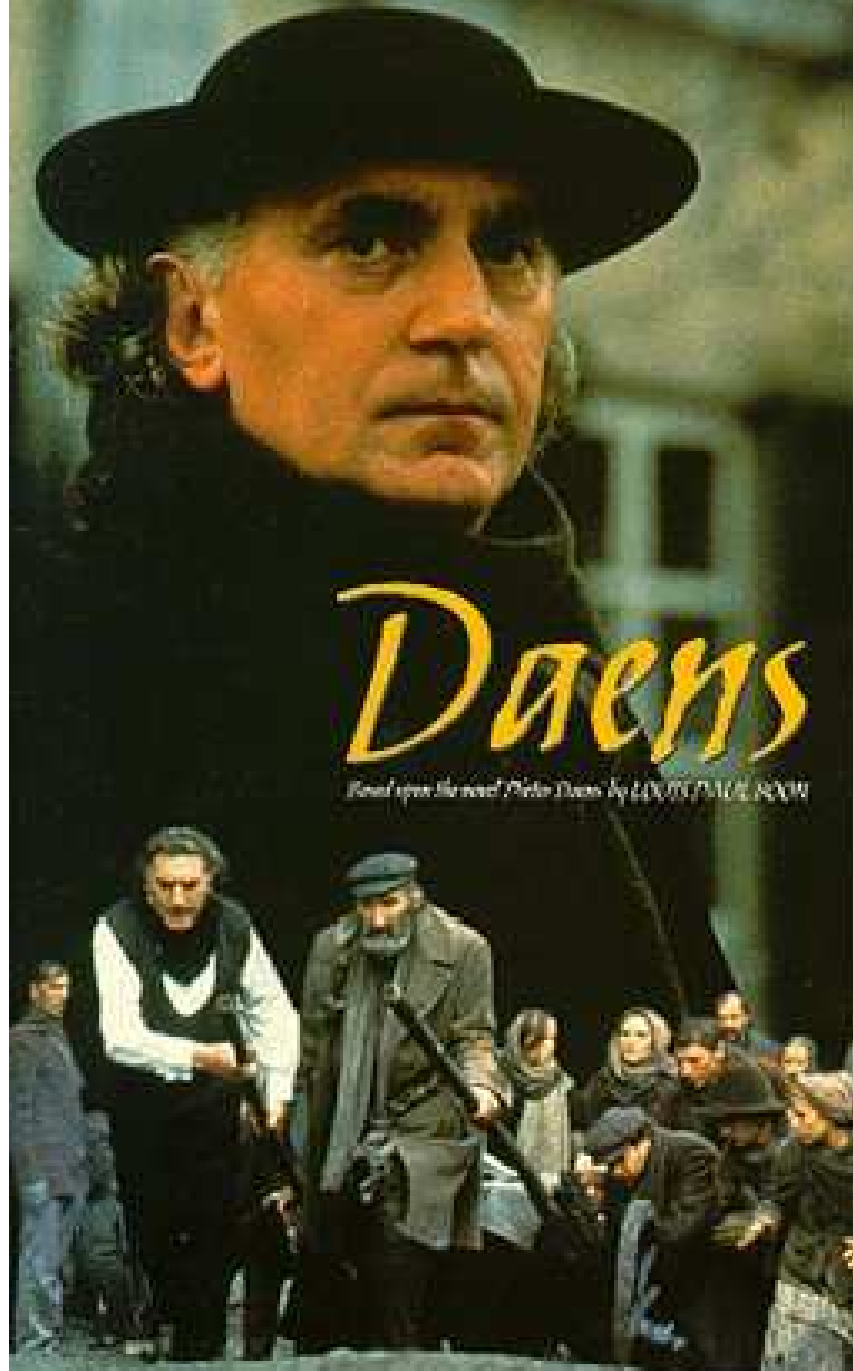
zen voor een zo authentiek mogelijke evocatie van de sociale wantoestanden, en trokken voor de opnames naar Polen. Daar vonden ze nog fabrieken en arbeiderswijken die makkelijker een negentiende-eeuwse look aangemeten konden krijgen.

Omdat de politieke strijd van priester Daens – met verve vertolkt door Jan Decleir – wat te mager zou zijn voor een film, gaf Coninx het verhaal een romantisch tintje door te focussen op twee jonge arbeiders: Nette (Antje De Boeck, met deze rol meteen wereldberoemd in Vlaanderen) en Jan (Michael Pas). (sdf)

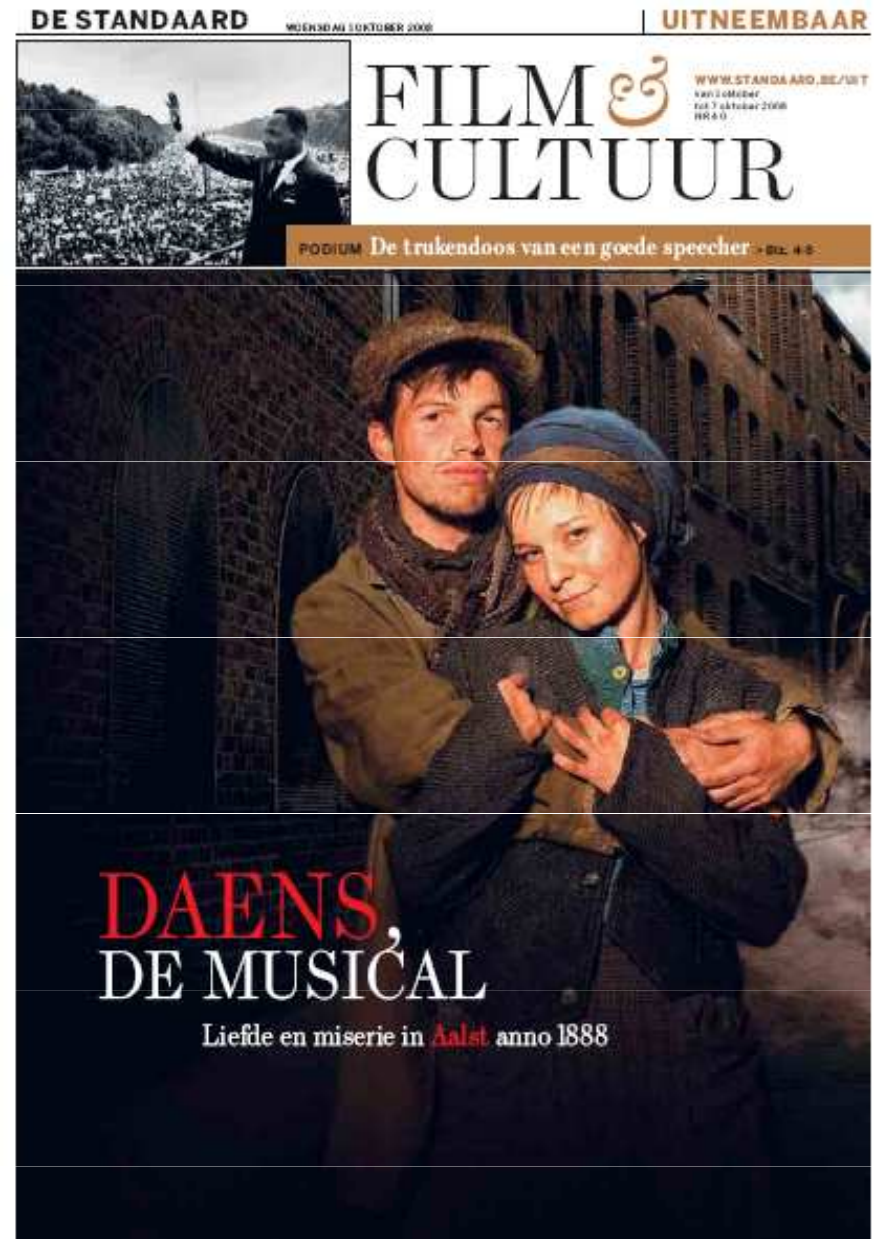

Jan Decleir als Adolf Daens. © nr

ACADEMY AWARD® NOMINEE
BEST FOREIGN LANGUAGE FILM

http://www.youtube.com/watch?v=KcZu9_ChcX0

<http://www.youtube.com/watch?v=Oey7ytv5c1U&feature=related>

Receptie Boon

- Later ook in Vlaanderen gewaardeerd
 - Bijvoorbeeld *Pieter Daens*
- Én internationaal (cf. getipt voor de Nobelprijs)

LOUIS PAUL BOON EN DE NOBELPRIJS

„Hoe dicht Louis Paul Boon precies bij het winnen van de Nobelprijs heeft gestaan, is moeilijk te achterhalen,” zegt Kris Humbeek, Boonbiograaf en directeur van het Louis Paul Boon Documentatiecentrum. „Maar ik vermoed dat hij op het einde van zijn leven een grote kans maakte. In Vlaanderen was de consensus over Boon vrij groot toen hij na het verschijnen van *Priester Daens* eindelijk ook door de katholieken in de armen werd gesloten. In 1972 werd hij zowel door de VVL (Vereniging van Vlaamse Letterkundigen) als door de Vlaamse en Nederlandse PEN voorgedragen voor de prijs. Ook op het vlak van vertalingen zat hij goed. In het begin van de jaren zeventig verschenen een Duitse en een Amerikaanse vertaling van *De Kapellekensbaan*. Halverwege de jaren zeventig toonden ook Scandinavische uitgevers grote belangstelling voor zijn werk: vanaf dat moment werd Boon in de internationale pers beschouwd als een ernstig kandidaat. Hij had het juiste profiel om de prijs te winnen: hij was sociaal bewogen, wat doorgaans erg in de smaak valt bij de Zweedse Academie. En hij had het communisme op tijd afgezworen. Bovendien was hij zowel bij de critici als bij het grote publiek populair. Potentiële Nobelprijswinnaars worden geacht romanvernieuwers te zijn. Ook op dat punt scoorde Boon uitstekend. Bovendien kwam hij uit een taalgebied dat zich terecht een beetje gepasseerd kon voelen.

Wat misschien tegen hem speelde, was het feit dat hij soms boeken schreef die als porno werden beschouwd, zoals *Mieke Maaikes obscene jeugd*.

Op 11 mei 1979 werd Boon uitgenodigd op de Zweedse ambassade. Of die uitnodiging iets met de Nobelprijs te maken had, is niet geweten, maar het is best mogelijk dat een lid van het Nobelcomité overwoog om hem te steunen en hem wilde ontmoeten om na te gaan of hij „presentabel” was, want Boon heeft ook altijd tegenstanders gehad die hem in diskrediet probeerden te brengen.” Of dat zo was, zullen we nooit weten, aangezien Boon op 10 mei 1979 is overleden.

Werk Boon

- *Mijn kleine oorlog* (1946)
- *De Kapellekensbaan* (1953) en *Zomer te Ter-Muren* (1956)
- *Menuet* (1955)
- ...

Boon schreef in dag- en weekbladen
ook veel recensies essays over literatuur.

Louis Paul
Boon
FLORETT
Geniaal...
maar met
te korte
beentjes

Essays en polemieken

De Kapellekensbaan Boon

- Aalst en omstreken

De lange muur van de Kapellekensbaan in Erembodegem.

De kapel van Ter-Muren.

De Kapellekensbaan

LOUIS Paul Boon (1912-1979) schreef met *De Kapellekensbaan* (1953) een revolutionaire roman: een fragmentarisch boek met talrijke vertellers en schrijvers. In Boons woorden is het „een roman waarin ge alles holderdebolder uitkeert, kwakt, gelijk een kuip mortel die van een stelling valt”. Boon beoogt „het herschrijven van de geschiedenis van het Vlaamse volk” vanuit kikvorsperspectief, gezien door de ogen van de kleine man, in het industriestadje Aalst. Het personage Boontje vertelt daartoe de geschiedenis van Ondine en Oscar, tussen de opkomst van het socialisme en de Tweede Wereldoorlog. Hij wordt geholpen door bevriende schrijvers, die andere genres uittesten. Zo herschrijft Johan Janssens de verhalen van de vos Reinaert, maakt Mossieu Colson een collageroman met krantenknipsels, geeft de Kantieke Schoolmeester metafictioneel commentaar en schrijft Tippetotje brieven over het leven van „de hoge wereld”. Over één ding zijn ze het eens: de wereld glijdt naar een apocalyps, en de revolutie is gedoemd om te mislukken: „Maar de wereld is ten dode opgeschreven [...] en uw boek komt te laat.”

Het tweeluik *De Kapellekensbaan* (1953) en *Zomer te Ter-Muren* (1956) **Boon**

- Romanvernieuwing
 - “Het zijn buitengewoon complexe boeken, die alle geldende wetten van een goede roman met voeten treden.”
- “het is een plas, een zee, een chaos”

De Kapellekensbaan Boon

Raamvertelling [een verhaal wordt opgenomen in een groter geheel]

- Het verhaal van “ondineke”
 - In “1800-en-zoveel”
 - Cursief gedrukt
 - Traditionele verhaalopbouw
- Wordt verteld door schrijver “boontje” + allerlei commentaren en verhalen van andere personages
 - In het “heden”
 - Ondergraven traditionele romanstructuur

Hugo Brems, *Altijd weer vogels die nesten beginnen* (2006)

De Kapellekensbaan Boon

“een roman waarin ge alles holderdebolder uitkeert, kwak, gelijk een kuip mortel die van de stelling valt, + ernaast en erbij uw aarzelingen en twijfels omtrent het doel en nut van de roman [...]”

De Kapellekensbaan **Boon**

“[...] + daarbij en daarboven iets dat ge-
zoudt kunnen noemen de reis van
nihilisme naar realisme – weg en weer, 3^{de}
klas – want vandaag is er nog hoop dat de
wereld iets wordt maarmorgen wordt die
hoop terug de bodem ingeslagen... [...]”

De Kapellekensbaan **Boon**

“[...] en daarnaast zoudt ge nog kunnen randbemerkingen geven, plotse invallen, nutteloze omschrijvingen, gekapseerde erotische dromen zelfs dagbladknipsels...”

De Kapellekensbaan Boon

“maar uw boek zal weeral geen boek zijn, er zal niets in staan over het leven GELIJK HET LEVEN IS” [laatste zin van het boek]

de kapellekensbaan

of de 1ste illegale roman

van Boontje

die de roman met woorden van online
en van Oscar, van meester
brye en de kleine Louis Boone
en zijn vader de oude Boone
met zonder grote rouwtoene,
van het socialisme en van de
burgerij die 2 oorlogen op
haar oog kreeg en ineenstakke,
van vabeur met zijn goddeloze
uitvinding en van Marcel vabeer-
truiser met zijn afgesneden
vinger en zijn monsterhoofd,
van schilles derenscourt
die directeur werd van de garenfabriek
fiisture, en daarna senator en
andere misseelen minister,
en van zijn broer norbert
die man spook geloofde en zijn-
maronah werd, van de dikke gremsson
en zijn nar, van de schale malvine en
het spiritische, en van al de rest die
nog veel meer omvat dan al wat hier
wordt opgesomd maar dat de schrijver
toevallig niet te binnen schiet

+ daarbij de moderne bewerking van den-voe-reinseerde, gekap-
sijede erotische dromen, de guldinsewale, foto's en tekeningen,
waarna bewerken
de schrijver zelf, boontje, moeders colson van teinesterie,
joan janssens de dichter en dagbladschrijver, de wachteke
Schoonmaker en zijn vrouw, de wachteke, de wachteke en de wachteke
en pr. spottingen: de lezer mag ook ontdekken.

De Kapellekensbaan Boon

HET BOEK OVER DE KAPELLEKENSBAAN

dat het boek is over de kinderjaren van ondineke, die geboren werd in tjaar 1800-en-zoveel... en die verliefd werd op meneer achilles derenancourt, directeur van de garenfabriek de filature, maar die op het laatste van het boek trouwen zal met het zielige oscarke... over haar broer valeer-traleer, met zijn monsterhoofd dat van hier naar daar door het leven waggelt, en over meneerke brys die zonder dat hij het wist een der 1ste socialisten was... over haar vader vapeur, die met zijn goddeloze machine de wereld redden wou, en over al wat mij toevallig niet te binnen schiet, maar dat in zijn grote lijnen de moeizame opgang van het socialisme wil tekenen, en de ondergang van de burgerij die 2 oorlogen op haar kop kreeg en ineensstuikte. Maar daartussen en daarnaast is het ook een boek dat zich veel later afspeelt, in onze moderne dag van vandaag: terwijl ondineke leeft in tjaar 1800-en-zoveel, leven mossieu colson van tminnisterie, johan janssens de dagbladschrijver, tippetotje de schilderes, mtr. mots en pr. dr. spothuyzen – en gijzelf, boontje- ten huidigen dage, op zoek naar de waarden die waarlijk tellen, op zoek naar iets dat de NEERGANG VAN HET SOCIALISME tegenhouden kan. Maar... de hemel beware er ons voor moest het niet méér zijn dan dat: het is een plas, een zee, een chaos: het is het boek van al wat er op de kapellekensbaan te horen en te zien viel, van tjaar 1800-en-zoveel tot op deze dag.

[Het begin van *De Kapellekensbaan*]

Mijn kleine oorlog **Boon**

HUMO THE WILD SITE

[Humo deze week](#) ▪ [Radio & TV](#) ▪ [Muziek](#) ▪ [Film, boek & dvd](#) ▪ [Agenda](#) ▪ [Wedstrijd](#) ▪ [Links](#) ▪ [Gat van de Wereld](#)

[Film](#) ▪ [Film-Top](#) ▪ [Boeken](#) ▪ [Boeken-Top](#) ▪ [Dvd](#) ▪ [1Minute Film&S](#)

U bent nu hier: [Humo.be](#) / [Film, boek & dvd](#) / [Boeken](#) / [Louis Paul Boon - Mijn kleine oorlog & Blauwbaardje in](#)

[Boek](#) | [Humo 3245](#) | [17/11/2002](#)

Louis Paul Boon - 'Mijn kleine oorlog & Blauwbaardje in wonderland'

Mijn jonge leven heb ik gewijd aan de verspreiding van het woord van **Louis Paul Boon**. Geen slinkse truc liet ik onbenut om groot en klein, arm en rijk, mooi en lelijk warm te maken voor de boeken van het Aalsterse genie met de korte beentjes dat dit jaar negentig geworden zou zijn. *'Mijn kleine oorlog'*, Boons oorlogskroniek uit 1947, was indertijd een van de makkelijkst te slijten werkjes: jonge gasten vonden het dunne boekje geknipt voor de leeslijst op school; bejaarden gebruikten Boons oorlogsverslaggeving graag als springplank naar herinneringen aan *hun* kleine oorlog; en alle tussenliggende leeftijdscategorieën verleidde ik moeiteloos met de geschiedkundige waarde, de literaire kwaliteit of de ontroerende oerkracht van 'Mijn kleine oorlog'.

Mijn kleine oorlog Boon

- WO II in België: 10 mei 1940 – 1 oktober 1944
- Stukjes van Boon over WOII in Vlaams weekblad
- In 1947 aangepast + gebundeld => het boek *Mijn kleine oorlog*

Mijn kleine oorlog **Boon**

- Eerste druk, 1947
- Laatste zin:

**“SCHOP DE MENSCHEN TOT ZIJ EEN
GEWETEN KRIJGEN”**

Mijn kleine oorlog **Boon**

- Tweede druk, 1960
 - Aanpassingen aan Nederlandse taalnorm
 - En aan algemene fatsoensnorm
 - Enkele structurele/inhoudelijke veranderingen
- Laatste zin:
“WAT HEEFT HET ALLES VOOR ZIN?”

Mijn kleine oorlog Boon

“SCHOP DE MENSCHEN TOT ZIJ EEN
GEWETEN KRIJGEN” =>

“WAT HEEFT HET ALLES VOOR ZIN?”

- Anarchistisch-communist =>
individualistisch-socialist
- “het idealisme en de hoop [zijn] onder de
toenemende druk van de
welvaartmaatschappij geweken [...] voor
gelatenheid.”

Mijn kleine oorlog **Boon**

“Zoals men een schilderij van Rubens aan een borst, een been, een achterste, zelfs aan een boom of aan een voorwerp herkent, zo herkent men het proza van Boon aan de minste van zijn bladzijden. Zijn stijl is ruw, brutaal, ongeschoold, soms plat, maar alles is bewust en gewild, met goede, ja met edele bedoelingen.” (**Willem Elsschot** in het voorwoord bij de 1ste druk van *Mijn kleine oorlog*)

Mijn kleine oorlog **Boon**

“Want Boon is een idealist, hoe eigenaardig en onburgerlijk de uiting van zijn idealisme ook mag zijn. hij ziet zoveel onrecht, verdrukking, lafheid en kleinzieligheid om zich heen dat hij niet weet waar hij mee beginnen moet.” (**Willem Elsschot** in het voorwoord bij de 1ste druk van *Mijn kleine oorlog*)

Mijn kleine oorlog **Boon**

“En door heel het werk klinkt de gedesabuseerde mineurtoon van iemand die zijn beste gezicht wel opzet maar die toch, in ‘t diepste van zijnziel, onmogelijk geloven kan dan het ooit zal beteren.” (**Willem Elsschot** in het voorwoord bij de 1ste druk van *Mijn kleine oorlog*)

Mijn kleine oorlog **Boon**

Cf. Handout + bespreking

LOUIS PAUL
Boon

Mijn kleine oorlog

Louis
Paul
Boon